

§ 248

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Emma Karin ym. valtuustoaloitteesta koskien perhemyönteisyyden ja synnytyskokemusten parantamista

HEL 2021-006124 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Emma Karin ja 13 muun valtuutetun perhemyönteisyyttä ja synnytyskokemusten parantamista koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa edellytetään, että Helsingin kaupunki ryhtyy toimiin lisätäkseen perhemyönteisyyttä ja parantaakseen synnytyskokemuksia HUSin synnytyssairaaloissa. Lisäksi aloitteessa edellytetään selvitetävään keinoja lisätä synnytyssairaaloiden sekä neuvoloiden ja perhekeskusten yhteistyötä.

Perhemyönteisyys sosiaali- ja terveystoimialalla

Vuoden 2021 kaupunkistrategian mukaisesti sosiaali- ja terveystoimiala on sitoutunut WHO:n vauva- ja perhemyönteisyysohjelmaan perheiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Vauva- ja perhemyönteisyysohjelman mukaisesti neuvoloiden toimintaa ja käytänteitä kehitetään huomioimaan yhä paremmin imeväisikäisten ravitsemukseen, varhaiseen vuorovaikutukseen ja vanhemmuuteen liittyviä osa-alueita. Ohjelmassa vahvistetaan monialaista yhteistyötä muun muassa ravitsemusterapian, suun terveydenhuollon ja lapsiperheiden kotipalvelun kanssa.

Perheitä valmennetaan vauvan tulon sekä synnytykseen ryhmä- ja yksilötapaamisilla. Varhaisen vuorovaikutuksen sekä vanhemmuuden tukeminen ovat neuvolatyön keskeisiä periaatteita. Vauva- ja perhemyönteisyysohjelman tavoitteena on kehittää toimintatapoja edelleen. Tavoitteena ovat yhtenäiset ja näyttöön perustuvat käytännöt perheiden ohjaukseen ja opastamiseen. Neuvolan tarkoituksena on myös kehittää sähköisiä aineistoja palvelemaan perheitä vauvan hoitoon ja vanhemmuuteen liittyvissä asioissa.

Neuvoloiden perhevalmennus on monitoimijaisuuteen ja toiminnallisuuteen perustuvaa ryhmämuotoista toimintaa, jota tarjotaan etäyhteyksin ensimmäistä lastaan odottaville perheille. Perhevalmennuksen tarkoituksena on tarjota tietoa raskaudesta, synnytyksestä, vauvan hoidosta ja vanhemmuudesta. Verkkoperhevalmennuksessa perheet saavat

myös tietoa vauvaperheille suunnatusta toiminnasta alueellaan. Leikki-
puistot järjestävät vauvaperhetoimintaa neuvoloiden perhevalmennuk-
sen jatkoksi.

Vauvaperhetoiminta on ryhmämuotoista avoimen varhaiskasvatuksen
toimintaa vauvaperheille. Vauvaperhetoiminnan sisällöt ovat varhainen
vuorovaikutus, vauvan vuorokausirytmii ja vanhempana oleminen. Vau-
vaperhetoiminnassa perheille esitellään alueen avoimen varhaiskasva-
tuksen ja lapsiperheiden palveluita.

Neuvoloiden ja synnytyssairaaloiden välinen yhteistyö

Neuvoloilla sekä HUSilla on yhteisesti sovittuja käytäntöjä, kuten syli-
valmennukset sekä sujuva kotiutuminen -hanke. Syli-valmennukset on
suunnattu synnytystä jännittäville. Ne järjestetään sosiaali- ja terveys-
toimialan sekä HUSin yhteistyönä. Valmennukset toteutetaan korona-
pandemian aikana etäyhteyksin ja valmennuksia ohjaavat neuvolan
terveydenhoitajat sekä synnytyssairaaloiden kättilöt. Sujuva kotiutumi-
nen -hankkeen tarkoituksena on päivittää ja suunnitella yhteisiä käytän-
töjä liittyen raskauden aikaiseen ohjaukseen sekä perheiden tukemi-
seen syntymän jälkeisten kahden viikon aikana. Perheiden tarpeet
huomioidaan perhekohtaisesti.

Neurolat ja HUS tekevät yhteistyötä riskiraskauksien seurantojen osal-
ta. Synnytyksen jälkeiset kaksi viikkoa hoitovastuu on synnytyssairaa-
lalla, jos sinä aikana ilmenee erityistä tuen tarvetta. Yhteinen tietojär-
jestelmä Apotti mahdollistaa paremmin tiedonkulun synnytyssairalo-
iden ja neuvoloiden välillä. Apotin kautta neurolat saavat muun muassa
tiedon synnytyksestä aikaisempaa nopeammin.

Yhteenvedona sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että sosiaali- ja ter-
veystoimiala on sitoutunut WHO:n vauva- ja perhemyönteisyysohjel-
maan perheiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Sosiaali- ja
terveyslautakunta toteaa myös, että synnytyssairaaloiden ja neuvoloi-
den sekä perhekeskusten välillä tehdään yhteistyötä. Yhteistyötä vah-
vistetaan edelleen yhteistyöhankkeilla sekä säännöllisellä vuoropuhe-
lulla, jotta synnytyssairaaloiden, neuvoloiden ja perhekeskusten välinen
yhteydenpito lisääntyy ja perheistä voidaan huolehtia entistä kokonais-
valtaisemmin perheen herkässä vaiheessa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Perheiden terveyttä ja hyvinvointia edistetään sosiaali- ja terveystoimia-
lalla moniammatillisella yhteistyöllä. Perheiden terveyden ja hyvinvoin-
nin edistämällä ehkäistään vanhempien mielenterveyden ongelmia
sekä perheiden syrjäytymistä. Hyvän ravitsemuksen ja imetyksen tu-
kemisen kautta ehkäistään kansantauteja. Perhemyönteisyyden ja

synnytyskokemusten parantamiseen liittyvät toimet kohdistuvat laajasti lapsiperheisiin ja lisäävät peruspalvelujen tasapuolista laatua.”

Käsittely

Sosiaali- ja terveyslautakunta ei katsonut tarpeelliseksi kuulla asiassa kutsuttua asiantuntijaa, eikä tämä siitä syystä osallistunut kokoukseen.

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Oula Silvennoinen: Ehdotan lausunnon hyväksymistä lisättyinä täydennyksellä lausunnon ensimmäisen kappaleen tekstiin:

"Helsingin uuteen kaupunkistrategiaan on kirjattu tavoite tehdä Helsingistä 'paras kaupunki perustaa perhe: kehitämme raskauteen ja synnytykseen liittyviä palveluita perheitä kuunnellen sekä tarjoamme vauva-perheille varhaista matalan kynnyksen tukea esimerkiksi kotipalveluina.'

Sen mukaisesti lautakunta edellyttää, että Helsinki ryhtyy selvittämään laajasti perheiden kokemuksia ja laatii tulosten pohjalta yhdessä HUSin kanssa toimenpideohjelman. Ohjelman avulla parannetaan odottajien ja synnyttäjien kokemusta, kavennetaan synnytysairaalan ja äitiysneuvolan välistä kuilua ja huomioidaan perhekeskeisyys kaikessa toiminnassa. Mahdollisia keinoja voivat olla kättilöiden tuominen äitiysneuvolaan, 'kysy kättilöltä' -toiminnan laajentaminen ja synnytysairaalaan tutustumisen kehittäminen mahdollisuuksien mukaan paikan päällä."

Kannattaja: jäsen Samuel Adouchief

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Oula Silvennoinen)

Jaa-äännet: 8

Pentti Arajärvi, Maaret Castrén, Laura Korpinen, Seija Muurinen, Matti Niiranen, Mikko Paunio, Daniel Sazonov, Sinikka Vepsä

Ei-äännet: 4

Samuel Adouchief, Ahto Apajalahti, Björn Månsson, Oula Silvennoinen

Tyhjä: 0

26.10.2021

Asia/5

Poissa: 1
Minna Lindgren

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 8 - 4 (poissa 1).

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Viivi Väänänen, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42303
viivi.vaananen(a)hel.fi
Kirsi Otronen, ylihoitaja, puhelin: 310 53107
kirsi.otronen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Emma Karin aloite
- 2 HUSin lausunto
- 3 HUS: Synnytyksen aikainen hoito ja menettelytavat potilaan oikeuksien, itsemääräämisoikeuden ja koskemattomuuden varmistamisen näkökulmasta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Ylihoitaja Kirsi Otronen on kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoa kaupunginhallitukselle Emma Karin ja 13 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien perhemyönteisyyden ja synnytyskokemusten parantamista. Lausuntoa on pyydetty 26.10.2021 mennessä. Aloitteeseen on pyydetty lausunto myös HUSilta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Viivi Väänänen, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42303

26.10.2021

Asia/5

viivi.vaananen(a)hel.fi
Kirsi Otronen, ylihoitaja, puhelin: 310 53107
kirsi.otronen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Emma Karin aloite
- 2 HUSin lausunto
- 3 HUS: Synnytyksen aikainen hoito ja menettelytavat potilaan oikeuksien, itsemääräämisoikeuden ja koskemattomuuden varmistamisen näkökulmasta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 05.10.2021 § 239

HEL 2021-006124 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

05.10.2021 Pöydälle

Ylihoitaja Kirsi Otronen oli kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle jäsen Kati Juvan ehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Viivi Väänänen, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42303
viivi.vaananen(a)hel.fi
Kirsi Otronen, ylihoitaja, puhelin: 310 53107
kirsi.otronen(a)hel.fi